

Titulació	Tipus	Curs
4313768 Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Rafael Cornudella Carre

Correu electrònic: rafael.cornudella@uab.cat

Equip docent

Mariano Carbonell Buades

Rafael Cornudella Carre

Ricard Bru Turull

Victor Ramirez Tur

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap.

Objectius

El programa del Mòdul 2 enllaça amb el del Mòdul 1 i constitueix el segon pilar del curs pel que fa a la introducció a la investigació. Pel plantejament de les classes i pels seus continguts específics, el programa d'aquest mòdul té per objecte introduir perspectives noves o originals a l'estudi d'un conjunt de temes de llarg recorregut i naturalesa molt diversa, tant des del punt de vista conceptual com espacial i temporal.

Competències

- Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions.
- Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.

- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, i els coneixements i les raons últimes en què es basen al públic especialitzat i al no especialitzat d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
- Relacionar conceptes i coneixements de diferents àrees de l'estudi de la història de l'art que habitualment estan dissociats.
- Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
- Treballar en equip i en grups interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la iconografia de les obres produïdes en diverses èpoques històriques i contextos geogràfics parant atenció a com es manifesten les convencions culturals sobre el gènere i la sexualitat o bé a com es subverteixen aquestes convencions.
2. Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.
3. Establir connexions entre les manifestacions artístiques de diverses èpoques, comprovar les seves connexions amb moviments artístics, corrents de pensament, llocs, i també determinar possibles connexions interdisciplinàries.
4. Identificar i valorar les aportacions de les dones al llarg de la història en diversos rols vinculats a la creació artística.
5. Obtenir un coneixement més avançat de la història de l'art, del pensament artístic i de les arts audiovisuals.
6. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, i els coneixements i les raons últimes en què es basen al públic especialitzat i al no especialitzat d'una manera clara i sense ambigüitats.
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
8. Reconèixer les diferències i les desigualtats de gènere en els usos i la gestió del patrimoni historicoartístic.
9. Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
10. Treballar en equip i en grups interdisciplinaris.

Continguts

Programa:

Seminari 1. Professor: Rafael Cornudella

El monestir de Pedralbes i el seu patrimoni artístic moble: recerca, museografia i difusió a l'entorn d'un conjunt patrimonial singular.

El Monestir de Pedralbes, on hi subsisteix una comunitat de monges de l'orde de santa Clara, i que és gestionat com a "museu-monestir" per l'Ajuntament de Barcelona, no només és un dels monuments més importants de l'arquitectura gòtica catalana, sinó també un conjunt singular per l'abundant patrimoni artístic moble que s'hi conserva, malgrat que al segle XIX i al segle XX encara es van perdre, alienar o destruir alguns objectes. Qualsevol relat sobre la història de l'art gòtic català passa inevitablement per aquest espai monàstic, que també ofereix objectes interessants d'època moderna i contemporània, tots els quals ens permeten resseguir les successives etapes de l'existència històrica d'aquesta comunitat de monges clarisses. En el seminari es revisaran alguns resultats de les recerques més recents, se subratllaran les múltiples possibilitats de recerca obertes per al futur, i a la vegada s'analitzaran les estratègies de conservació i de difusió d'aquest monument i del seu patrimoni moble.

1. La construcció del complex monàstic: certeses i incerteses. El monument funerari de la reina Elisenda de Montcada i l'escultura del segle XIV.

2. Les pintures murals tres-centistes de la capella de sant Miquel: El Mestre italià de Pedralbes i la qüestió Ferrer Bassa. Altres pintures murals trescentistes del monestir.

3. La pintura de finals del segle XV i del segle XVI: el fenomen de la importació i la producció local, aportacions recents.

4. La pintura sobre taula dels segles XIV i XV: noves perspectives sobre un patrimoni entre la dispersió i la desaparició, dels Serra a Martorell.

5. Visita al monestir.

Seminari 2. Professor: Ricard Bru

Japonisme. La fascinació per l'art japonès a la Catalunya dels segles XIX i XX.

Les quatre sessions analitzaran amb profunditat el fenomen del japonisme a Catalunya presentant els mètodes de recerca i els resultats d'una investigació d'àmbit tant local com global.

1. *Japonisme a l'Europa*. Introducció al fenomen global d'atracció, influència i inspiració de l'art japonès de la segona meitat del segle XIX i inicis del segle XX. Exposaran també casos concrets de recerca com l'impacte de l'art eròtic japonès als artistes europeus de finals del vuit-cents.
2. *Japonisme a Catalunya (1868-1888)*. Atracció i impacte de l'art japonès a Catalunya fins a l'Exposició Universal de 1888, de Marià Fortuny a Alexandre de Riquer.
3. *Japonisme a Catalunya (1889-1915)*. Estudi del japonisme en temps del modernisme, de Ramon Casas a Lluís Domènech i Montaner.
4. *Japonisme a Catalunya (1915-1975)*. Aproximació a la fascinació per l'art i la cultura japonesa del noucentisme fins a les segones avantguardes, de Francesc Galí a Joan Miró.

Seminari 3. Professor Víctor Ramirez Tur

Llenguatges performatius, imaginaris i vivències LGTBIQ

Els principals esdeveniments enfocats en l'art contemporani -Documenta Kassel, Biennal de Venècia, Biennal de Sao Paulo- confirmen l'eix que enllaça la pràctica artística amb els imaginaris i les vivències LGTBIQ, com una de les narratives més visibles i arrelades de l'art actual. De la mateixa manera, aquests esdeveniments, així com la programació d'altres institucions artístiques i universitàries, evidencien el vincle explícit entre les narratives queer i els llenguatges performatius o alguns dels seus termes derivats: arts vives, escena híbrida, noves dramàurgies, etc. A partir de quatre casos d'estudi rastrejarem els principals conceptes, estratègies i propostes d'intervenció patrimonial i curatorial que pivoten sobre l'eix proposat. Aquest seminari, s'adscriu a una de les demandes principals de l'àmbit curricular universitari -Quart Pla d'Acció per a la Igualtat de Gènere de la UAB (2019-2023) com és la incorporació d'una perspectiva de gènere en les matèries docents i en les labors de recerca.

1. The touching community d'Aimar Pérez Galí. Contextualització de la tercera onada feminista: interseccionalitat, esclat de la sida/VIH i activisme performatiu. La recerca i l'aproximació a l'arxiu des de metodologies queer.
2. Mirades insubmises i Dols queer: dos projectes de relectura de la Col·lecció del MNAC en clau LGTBIQ. Estudi de casos d'intervencions queer a col·leccions patrimonials: La mirada del otro -Museo Nacional del Prado- i Amor diverso -Museo Nacional Thyssen-Bornemisza-. L'ús de la performance com a estratègia de mediació.
3. Hermafrodites a cavall o la rebel·lió del disseny: Noves dramàurgies i vivències trans*/intersex*. La recerca i els usos de l'arxiu en la creació dramàurgica.
4. Abel Azcona. Mis familias. 1988-2024. Abjecció, performance i teoria afectiva. El gir afectiu en les pràctiques curatorials. El comissariat com a pràctica feminista.

Seminari 4. Professor: Marià Carbonell

El Palau de la Generalitat de Catalunya. 600 anys d'art i arquitectura.

El Palau de la Generalitat de Catalunya o, com es deia antigament, Casa de la Diputació del General és un cas paradigmàtic de la missió representativa i de la dimensió simbòlica que pot assolir un edifici públic de caràcter civil. En el context europeu, és un dels pocs edificis que durant un període de temps tan prolongat han estat seu d'una mateixa institució de govern supramunicipal, confiscacions i supressions per raons polítiques a banda. Però també és un reflex dels canvis arquitectònics i artístics que s'han esdevingut a Catalunya al llarg de sis segles. L'objectiu d'aquest seminari és analitzar-ne tant l'arquitectura com el patrimoni moble i alhora proporcionar eines conceptuals que permetin abordar el debat sobre el present i el futur de l'edifici.

1. Presentació. La institució. Historiografia. De la restauració de Prat de la Riba a l'actualitat. Els precedents, de la Barcino romana al call jueu.
2. La casa gòtica: Marc Safont i l'arquitectura del gòtic tardà a Catalunya. Escultura aplicada. El tresor de la capella: argenteria, indumentària.
3. El palau renaixentista, de les hibridacions gòtic-renaixentistes (Pati dels tarongers, Cambra Daurada) al classicisme madur de finals del segle XVI. Antoni Carbonell i el trasllat de la capella. El programa decoratiu del Saló Daurat (rajoles, tapissos, pintures). Les ampliacions dels arquitectes Ferrer.
4. Una església vestida de palau: el cos d'edifici de Pere Blai, en el context de l'arquitectura de l'Escola del Camp (1620-2020, IV centenari de l'acabament de la façana principal i de la mort de l'arquitecte).
5. El palau confiscat. Del Decret de Nova Planta a l'actualitat. Les decoracions del Saló de Sant Jordi i el projecte de retirada de les pintures d'època primoriverista. El programa de Torres-Garcia. Perspectives de futur.
6. Visita programada al Palau de la Generalitat (per qüestions de protocol, l'horari el fixarà la institució) .

Sessions de seguiment del projecte del Treball de Fi de Màster. Professor : Rafael Cornudella.

Activitat complementària: breu seminari d'art precolombí (títol a determinar)

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Conferències, visites a exposicions i conjunts artístics	13	0,52	1, 6, 7, 3, 4, 5, 8, 2, 9, 10

Classes expositives, conferències i visites a conjunts artístics. Es valorarà la participació dels estudiants a classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Tutoria col·lectiva i tutories individuals relatives a l'elaboració del projecte del TFM

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe	20 %	66	2,64	1, 6, 7, 3, 4, 5, 8, 2, 9, 10
Presentació escrita del primer Guió del projecte del Treball de fi de màster elaborat amb la supervisió del tutor del treball	50 %	84	3,36	1, 6, 7, 3, 4, 5, 8, 2, 9, 10
Tutories seguiment del projecte de Treball fi de Màster: 30%	30 %	87	3,48	1, 6, 7, 3, 4, 5, 8, 2, 9, 10

Assistència i participació activa als seminaris: 20 %

Tutories seguiment del projecte de Treball fi de Màster: 30%

Presentació escrita del primer Guió del projecte del Treball de fi de màster elaborat amb la supervisió del tutor del treball: 50 %.

El projecte ha de contenir:

1. Una presentació dels objectius, les raons de la tria del tema i les preguntes que us formuleu d'entrada.
2. Un primer guió del treball, és a dir, un primer esquema raonat del treball, un primer esbós on constin els aspectes que voleu tractar en el vostre treball. Per elaborar aquest primer guió comptareu amb l'assessorament dels vostres tutors. Naturalment, a mida que avanceu en la recerca, podeu modificar determinats aspectes del guió inicial.
3. Un primer recull de les fonts que esteu consultant o heu de consultar per realitzar el treball. En funció de la temàtica del vostre treball, aquestes fonts poden ser de moltes menes: bibliogràfiques, arxivístiques, videogràfiques, fotogràfiques, entrevistes a persones, etc-.
4. Finalment el projecte ha de comptar també amb una planificació, en la que exposeu com heu anat organitzant el treball des del principi i com penseu desenvolupar les diferents tasques que us queden per fer fins a la conclusió del treball. Recomanem que feu la planificació més detallada i precisa possible.

La data límit d'entrega del Projecte és el 7 de febrer de 2025. S'han de presentar dues còpies: una pel coordinador del Mòdul 1, el professor Radfael Cornudella, i la segona pel vostre tutor en el format que ell us indiqui.

En aquest mòdul es preveu la possibilitat de l'Avaluació Única a partir de les següents evidències:

Presentació escrita del Projecte de Treball de Fí de Màster 50%

Presentació d'un treball individual en el que es desenvoluparà algun punt contingut en algun dels seminaris del Mòdul, d'acrod amb les instruccions del coordinador del mòdul 50%

Bibliografia

Cada professor proporcionarà a classe la bibliografia relativa al seu seminari

Programari

Si es requerís programari específic, s'indicaria oportunament.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt